

Orionis

Walcheren

Managementletter 2025

Orionis Walcheren, 5 januari 2026

Aan het dagelijks bestuur en
de directie van Orionis Walcheren
Postbus 1
4380 AA VLISSINGEN

Onderwerp
Managementletter 2025

Datum
5 januari 2026

Ons kenmerk
2601D612DF/SS

Geachte leden van het dagelijks bestuur en de directie,

Hierbij brengen wij verslag uit van de bevindingen naar aanleiding van de recentelijk afgesloten interim-controle die wij hebben uitgevoerd in opmaat naar de controle van de jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren.

Wij benadrukken dat de interim-controle primair is bedoeld om de interne-beheersingsmaatregelen in uw organisatie te beoordelen en te toetsen, als basis om te komen tot een oordeel over de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening 2025 opgenomen informatie. Het voorgaande impliceert dat onze werkzaamheden niet de hele interne-beheersingsomgeving van Orionis Walcheren omvatten. Tevens heeft de interim-controle als doel om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2025 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Wij merken op dat deze managementletter is opgesteld ten behoeve van het dagelijks bestuur en het management van Orionis Walcheren en niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt.

Wij hebben deze rapportage met de directeur, de concern controller en de financial controller besproken d.d. 18 december 2025. Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en danken u en uw medewerkers voor de samenwerking tijdens de interim-controle en bij de totstandkoming van deze managementletter.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel van toepassing. Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

Inleiding en opdracht	3
Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen	5
Jaarrekening 2025 en afsluiting	15
Bijlage Reikwijdte van onze werkzaamheden	17

Contact

Wij beantwoorden graag uw vragen over deze managementletter:

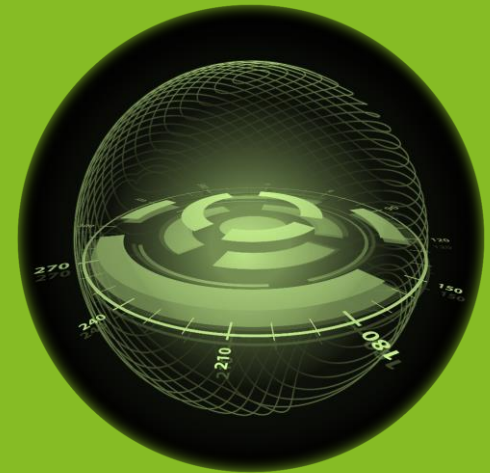
Rein-Aart van Vugt

Partner
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 1108
rvanvugt@deloitte.nl

Eline van der Linde

Manager
Deloitte Accountants B.V.
Tel: 088 288 8119
elvanelinde@deloitte.nl

1. Inleiding en opdracht

1. Inleiding en opdracht

Inleiding

Wij hebben in oktober-november 2025 onze tussentijdse controle uitgevoerd over het jaar 2025. De controle is vooral gericht op onderwerpen die van belang zijn voor een goede en betrouwbare jaarverslaggeving, mede rekening houdend met de actuele ontwikkelingen.

Opdracht

Wij hebben tijdens de interim-controle 2025 uw interne beheersing onderzocht van de voor de jaarrekening relevante processen. Onze overall conclusie is dat de interne beheersing van de voor de jaarrekening relevante processen van uw gemeenschappelijke regeling van voldoende niveau is. We constateren dat de primaire basis op orde is en op verschillende onderdelen sprake is van verdere groei in de interne beheersing.

De processen die wij bij de interim-controle hebben onderzocht, zijn:

- Memoriaalboekingen en financiële verslaggeving
- Inkopen (inclusief aanbestedingen) en betalingsverkeer
- Salarissen
- Uitkeringen en inkomensoverdrachten
- Opbrengsten
- Rechtmatigheid.

De bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van onze interim-werkzaamheden zijn in deze managementletter opgenomen (inclusief status opvolging eerdere aanbevelingen). De aangelegenheden waarover wordt gerapporteerd zijn beperkt tot die tekortkomingen die wij tijdens de controle hebben onderkend en waarover wij tot de conclusie zijn gekomen dat deze voldoende belangrijk zijn om aan u te worden gerapporteerd.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

Interne beheersing en follow-up aanbevelingen 2024

Interne beheersing

Bij de interim-controle 2025 hebben wij de interne beheersing van de voor de jaarrekening relevante processen onderzocht en zijn wij de opvolging nagegaan van onze bevindingen over het boekjaar 2024. Onze overall conclusie is dat de interne beheersing van de voor de jaarrekening relevante processen van uw gemeenschappelijke regeling van voldoende niveau is. We constateren dat de primaire basis op orde is en op verschillende onderdelen sprake is van verdere groei in de interne beheersing, terwijl op onderdelen nog stappen zijn te zetten.

Follow-up aanbevelingen 2024

De managementletter 2024 bevat aanbevelingen om de interne beheersing verder te verbeteren. Op bladzijde 8 maken wij in een tabel eerst visueel inzichtelijk in welke mate hieraan opvolging is gegeven en geven wij hierop vervolgens een inhoudelijke toelichting.

De follow-up laat het volgende beeld zien:

Aantal openstaande bevindingen 2024		4
Opgelost in 2025		0
Onderhanden		4
Niet opgelost		0
Aantal nieuwe bevindingen 2025		1

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

In deze managementletter richten wij ons op de bevindingen die de verantwoordelijkheid zijn van Orionis Walcheren en specifiek de applicatiebeheerders voor de applicatie Coda (financieel pakket) en de applicatie Suite (uitkeringen-administratie). Ten aanzien van de applicatie Coda kunnen wij opmerken dat de organisatie de aanbevelingen succesvol heeft opgevolgd, behoudens de vaststelling van de autorisatiematrix en de periodieke review hiervan.

Met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking via Suite constateren wij dat een deel van de bevindingen inzake het IT-beleid is opgevolgd. Voor een gedetailleerde uiteenzetting van de bevindingen ten aanzien van Coda en Suite verwijzen wij naar de beschrijving van bevinding '4'. Automatisering" verder in dit hoofdstuk.

Ontwikkelingen Werkontwikkelbedrijf

Het Werkontwikkelbedrijf van Orionis Walcheren staat dit jaar in het teken van een verplichte transitie: op 27 november 2025 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) het transitieplan Werkontwikkelbedrijf vastgesteld, naar aanleiding van een Rijksonderzoek dat concludeerde dat een transitie noodzakelijk is voor werkontwikkelbedrijven. Het transitieplan heeft belangrijke gevolgen voor de strategie, de inzet van ambtelijk personeel, de relatie met grote opdrachtgevers, de aangeboden werksoorten en de huisvesting van Orionis Walcheren.

In het basisjaar 2019 bedroeg het verlies van het Werkontwikkelbedrijf € 3,1 miljoen. Conform de 3^e begrotingswijziging 2025 bedraagt het verwacht nettoverlies over 2025 € 1,1 miljoen. Naar verwachting zal dit verlies in de komende jaren afnemen tot circa € 0,2. Uit de benchmarkanalyse blijkt voorts dat Orionis zich op het gemiddelde van de relevante benchmark bevindt.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

Interne beheersing en follow-up aanbevelingen 2024

Rechtmatigheidsverantwoording

De financiële verordening, de controle verordening, het intern controleplan en het normenkader zijn herzien en zijn geagendeerd voor het algemeen bestuur en zullen tijdens de vergadering van 18 december behandeld worden. De belangrijkste aanpassingen hebben betrekking op de bijstelling van de verantwoordingsgrens.

Fraude

Vanaf het boekjaar 2022 rapporten wij in onze controleverklaring – verplicht – over (onze werkzaamheden op het gebied van) fraude. Niet in algemene bewoordingen, maar specifiek, met aandacht voor de onderkende risico's, de uitgevoerde werkzaamheden, en indien mogelijk en relevant ook de uitkomsten van die werkzaamheden. In dit kader vragen wij uw blijvende aandacht voor (de beheersing van) fraude. De basis hiervoor en startpunt voor onze controle is een gedegen en actuele frauderisicoanalyse van uw gemeenschappelijke regeling. Ook voor het boekjaar 2025 is het van belang dat u mogelijke kwetsbaarheden op het gebied van fraude onderkend in een frauderisicoanalyse, onderbouwd met getroffen beheersmaatregelen en gekwantificeerd op basis van kans x impact. Deze frauderisicoanalyse zou in onze optiek een door het dagelijks bestuur vastgesteld document moeten zijn, waarover het dagelijks bestuur periodiek het gesprek voert met het algemeen bestuur om in gesprek te zijn en blijven over, en continu aandacht te blijven houden voor het onderwerp fraude.

Wij constateren dat u in 2025 nadere stappen hebt gezet richting een specifieke frauderisicoanalyse. Er zijn inmiddels analyses beschikbaar voor de processen algemeen, uitkeringen en crediteuren, maar deze zijn nog niet formeel vastgesteld door het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Tot op heden is de frauderisicoanalyse incidenteel opgezet en maakt zij geen vast onderdeel uit van de reguliere governance- en controlecyclus. Wij adviseren het frauderisicobeleid en de bijbehorende analyses te formaliseren en formeel vast te laten stellen door zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur. Daarnaast raden wij aan de analyses structureel in te bedden in de bestuurs- en beheerscyclus door middel van periodieke monitoring en gerichte rapportages.

Voorts adviseren wij om vergelijkbare analyses uit te voeren voor overige relevante processen.

Tot slot merken wij op dat de gemeenschappelijke regeling reeds beschikt over beleidsdocumenten zoals een gedragscode en een klokkenluidersregeling, en over drie interne vertrouwenspersonen. Wij vragen uw aandacht voor de afronding van de frauderisicoanalyse en voor de bespreking daarvan in het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

Tabel met belangrijkste bevindingen en aandachtspunten

#	Onderwerp	Prioriteit	Status 2025	Status 2024
1	Inkoopbeleid	Gemiddeld		
2	Procesbeschrijvingen	Gemiddeld		
3	Frauderisicoanalyse	Gemiddeld		
4	Automatisering	Hoog		
5	Betaalomgeving salarissen	Hoog		

Legenda status:

- Nieuwe bevinding
- Bevinding opgelost
- Opvolging onderhanden
- Eerder gerapporteerde bevinding; niet opgelost

Legenda prioriteit:

Hoog: Ontoereikende interne controle met mogelijke materiële impact. Direct actie vereist.

Gemiddeld: Ontoereikende interne controle. Actie moet worden overwogen.

Laag: Geen significante tekortkoming. Punt voor verbetering.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

1. Inkoopbeleid

Prioriteit: Gemiddeld

status 2025:

Bevinding

Tijdens de interim controle 2024 hebben wij met uw organisatie gesproken over het inkoopbeleid. In 2025 is het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2025 en verder vastgesteld. In dit beleid liggen o.a. juridische, economische en organisatorische uitgangspunten ten aanzien van inkopen, alsmede bepalingen ten aanzien van de te volgen inkoopprocedure.

Uw organisatie heeft de afgelopen jaren diverse maatregelen getroffen om de naleving van de interne- en Europese aanbestedingsregels beter te borgen. Wij hebben geconstateerd dat er een aanbestedingskalender is ingevoerd. Verder wordt er bij Europese aanbesteding externe expertise ingeschakeld die ondersteunt in het begeleiden van aanbestedingstrajecten. Tevens is invulling gegeven aan de spend-analyse om te beoordelen in hoeverre de EU-aanbestedingsregels in acht zijn genomen. Wij merken op dat dit een belangrijke stap is in de borging van de regels. Wij adviseren de spend-analyse te ontwikkelen door overwegingen omtrent het wel/niet aanmerken als risicovolle crediteur te onderbouwen en te documenteren in het gehanteerde model (inclusief eventuele referenties naar TenderNed), zodat achteraf goed herleidbaar is op welke wijze conclusies tot stand zijn gekomen.

Follow-up 2025

Voor het boekjaar 2025 melden wij dat wij kennis hebben genomen van de tussentijds uitgevoerde spend-analyse. Deze vormt een goede start, maar verdient een kwaliteitsslag teneinde duidelijker onderbouwde overwegingen te bieden voor het al dan niet aanmerken van partijen als risicovol en ter ondersteuning van de rechtmatigheidstoets.

Commentaar management

Het management van Orionis Walcheren erkent de bevinding en onderstreept het belang van een zorgvuldige en transparante documentatie van de spend-analyse. Het management zal ervoor zorgdragen dat de spend-analyse, inclusief de gedetailleerde onderbouwing van de overwegingen ten aanzien van het al dan niet aanmerken van leveranciers als risicovolle crediteuren, volledig gereed en beschikbaar is voorafgaand aan de start van de eindejaarscontrole in maart 2025.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

2. Procesbeschrijvingen

Prioriteit: Gemiddeld

status 2025:

Bevinding

Procesbeschrijvingen worden afhankelijk van de proces periodiek geactualiseerd. Een risicoanalyse en interne beheersingsmaatregelen (key controles) zijn hierin nog niet beschreven.

In 2024 is in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording een intern controleplan opgesteld waarbij per deelproces risico's en beheersmaatregelen zijn geformuleerd. Echter, merken wij op dat nog niet voor alle processen actuele procesbeschrijvingen aanwezig zijn waarin de risico's en interne beheersmaatregelen uiteen worden gezet.

Wij adviseren voor de deelprocessen intern een procesbeschrijving te formuleren waarbij de risico's en interne beheersingsmaatregelen worden uiteengezet. Zo is inzichtelijk of er voldoende beheersmaatregelen aanwezig zijn en is het duidelijk welke beheersmaatregelen op effectieve werking getoetst dienen te worden.

Follow-up 2025

In 2025 is een nieuw softwarepakket ingevoerd voor het vastleggen van procesbeschrijvingen. Wij hebben begrepen dat de inrichting en migratie nog niet volledig zijn afgerond en dat nog niet voor alle deelprocessen actuele procesbeschrijvingen in het systeem zijn opgenomen.

Gezien onze eerdere bevindingen adviseren wij dat het implementatietraject wordt afgerond.

Commentaar management

Het management erkent de bevinding en begrijpt het belang van het hebben van actuele procesbeschrijvingen, waarin risico's en interne beheersmaatregelen duidelijk zijn vastgelegd. In eerste instantie zal de focus liggen op de processen die direct de jaarrekening raken.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

3. Frauderisicoanalyse

Prioriteit: Gemiddeld

status 2025:

Bevinding

Het management heeft ten behoeve van de jaarrekening 2024 een frauderisicoanalyse uitgevoerd waarmee inzicht is verkregen in de mogelijke frauderisico's en heeft beheersmaatregelen geformuleerd om de risico's te mitigeren. Voor deze analyse is een algemeen format van Deloitte gehanteerd, waarbij deze op enkele punten specifiek is gemaakt voor Orionis Walcheren.

Wij adviseren om een frauderisicoanalyse volledig op maat te maken voor de organisatie en deze te bespreken met het dagelijks en algemeen bestuur. Naast het identificeren van risico's moeten er ook maatregelen geformuleerd worden om de risico's te mitigeren. Het voornemen om de frauderisicoanalyse volledig op maat te maken voor de organisatie met behulp van brainstormsessies met procesverantwoordelijken is tot op heden nog niet opgepakt. Er ontbreken nog beheersmaatregelen die geïdentificeerde risico's mitigeren en de frauderisicoanalyse is (nog) niet gedeeld met het dagelijks en algemeen bestuur.

Uw organisatie is onderhanden met het initiëren van een frauderisicoanalyse. In november 2024 heeft een eerste brainstormsessie plaatsgevonden. Hiermee erkent uw organisatie het belang van een frauderisicoanalyse. Voor 4 deelonderwerpen zal een specifieke frauderisicoanalyse worden uitgevoerd, dit zijn: uitkeringen, schuldhulpverlening, crediteuren en het Werkontwikkelbedrijf. De analyse voor uitkeringen is inmiddels gereed. De overige zijn onderhanden dan wel nog op te pakken.

Follow-up 2025

Er is een (fraude)risicoanalyse aanwezig voor de volgende processen: algemeen, uitkeringen en crediteuren. Deze analyses zijn nog niet formeel vastgesteld door het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De frauderisicoanalyse is tot nu toe incidenteel opgezet en is geen vast onderdeel van de reguliere governance- en controlecyclus. Wij adviseren het frauderisicobeleid en de bijbehorende frauderisicoanalyses te formaliseren en formeel te laten vaststellen door het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Daarnaast bevelen wij aan om de analyses structureel in te bedden in de bestuurs- en beheerscyclus via periodieke monitoring en gerichte rapportage.

Commentaar management

Het management erkent de bevinding en het belang van een structurele aanpak van fraude-risico's. Er is thans een (fraude)risicoanalyse aanwezig voor de processen algemeen, uitkeringen en crediteuren, maar deze zijn nog niet formeel vastgesteld en vormen nog geen vast onderdeel van de reguliere governance- en controlecyclus. Ter ondersteuning van formalisatie, vastlegging en het monitoringsproces wordt het in 2025 ingevoerde softwarepakket voor proces- en risicodocumentatie gebruikt. Dit pakket zal dienen als centrale bron voor analyses, maatregelen, verantwoordelijken en bewijslast.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

4. Automatisering

Prioriteit: Hoog

status 2025:

Bevinding

Wij hebben in 2022 de voor onze controle relevante algemene beheersingsmaatregelen omtrent de automatiseringsomgeving in beeld gebracht, tezamen met de gemeente Middelburg en Vlissingen waarmee Orionis samenwerkt op het gebied van automatisering. Zoals toegelicht in onderdeel 'Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving' gaan wij in deze managementletter enkel in op bevindingen die de verantwoordelijkheid zijn van de applicatiebeheerders, specifiek voor de applicatie Coda (financieel pakket).

Vanuit de beoordeling van de algemene beheersmaatregelen binnen Coda zijn bevindingen geconstateerd voor de volgende aspecten, welke verantwoordelijkheid zijn van de applicatiebeheerders:

- Authenticatie c.q. toegangsbeveiliging van Coda (beperken van accounts met hoge rechten tot geautoriseerde personen, aanpassen wachtwoordvereisten, wachtwoorden van generiek accounts beheren via een wachtwoordkluis).
- Review van gebruikersrechten binnen Coda (periodiek een review uitvoeren, formeel beleid opstellen).
- Proces rondom uitdiensttreders en wijziging van functie binnen Coda (tijdig verwijderen uitdiensttreders, formuleren proces en procedure opstellen).
- Proces rondom indiensttreding en toekennen van rechten binnen Coda (formuleren proces en procedure).

Voor nadere toelichting omtrent de bevindingen, alsmede de risico's en aanbevelingen hieromtrent, verwijzen wij naar onze separate rapportage, gedateerd op 8 april 2022. In 2024 zijn er al verschillende stappen gezet om de bevindingen aan te pakken. Wij hebben vernomen dat, naar aanleiding van onze eerdere rapportage, diverse processen rondom applicatiebeheer zijn aangepast, waaronder het wachtwoordenbeleid en het toekennen van gebruikersrechten. Er is een nieuw proces en bijbehorende procedure geïmplementeerd voor het toekennen en wijzigen van rechten binnen de applicatie Coda. Daarnaast wordt er nu gebruik gemaakt van een autorisatiematrix voor het beheren van gebruikersrechten binnen Coda. Het is echter van belang op te merken dat deze matrix nog niet formeel is goedgekeurd door het management. Tot slot ontbreekt er nog een periodieke review van de gebruikersrechten, hetgeen een aandachtspunt blijft voor de komende periode.

Follow-up 2025

De autorisatiematrix is opgesteld, maar nog niet formeel vastgesteld. Wij adviseren de autorisatiematrix definitief vast te stellen door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Tevens raden wij aan de autorisatiematrix minstens jaarlijks te actualiseren en bij substantiële wijzigingen tussentijds te herzien, en deze updates te delen met en formeel te laten goedkeuren door het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. Voor accounts met verhoogde rechten bevelen wij aan aanvullende, frequentere reviews in te richten (bijvoorbeeld kwartaal- of halfjaarlijks) en de resultaten van deze reviews vast te leggen. Er vindt sinds 2025 een periodieke review van gebruikersrechten plaats.

Commentaar management

Het management erkent de geboekte voortgang bij het aanpakken van de bevindingen rondom het applicatiebeheer. Op korte termijn zal het management de autorisatiematrix formeel laten goedkeuren en een proces inrichten voor periodieke reviews van de gebruikersrechten.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

4. Automatisering (vervolg)

Prioriteit: Hoog

Status 2025:

Bevinding

Vanuit de beoordeling van de algemene beheersmaatregelen binnen Suite zijn bevindingen geconstateerd voor de volgende aspecten, welke verantwoordelijkheid zijn van de applicatiebeheerders:

- Er is geen sprake van een formeel vastgestelde autorisatie en functie matrix voor het inrichten van gebruikersrechten in de applicaties.
- Er is geen formeel beleid aanwezig t.a.v. blokkeren/verwijderen van uitdienst getreden medewerkers (er is geen termijn gekoppeld).
- Er is geen sprake van formele procedures voor het periodiek controleren van de gebruikersrechten in de applicaties op actualiteit en mogelijke functievermenging.
- Er is een formeel afgestemd beleid opgesteld t.a.v. wijzigingsbeheer met daarin aandacht voor toereikende functiescheiding op dit gebied. Echter, wij hebben geconstateerd dat wijzigingen en de uitgevoerde teststappen niet gedocumenteerd zijn en derhalve niet herleidbaar zijn.

Het is aan te bevelen het IT beleid verder uit te werken en specifieke beheersingsmaatregelen hierin uit te werken om de risico's uit hoofde van IT binnen uw organisatie te adresseren.

In 2024 zijn er diverse wijzigingen zijn doorgevoerd in de processen rondom applicatiebeheer. Er is inmiddels een autorisatie- en functionele matrix opgesteld; echter, deze is nog niet formeel goedgekeurd door het managementteam.

Daarnaast is er een procedure ontwikkeld voor het in- en uitdiensttreden van medewerkers, waarbij wijzigingen automatisch worden doorgegeven aan applicatiebeheer. Wij adviseren om bij situaties waarin medewerkers tijdelijk dubbele rollen vervullen, vooraf een einddatum vast te leggen om mogelijke risico's te beperken.

Follow-up 2025

Wij hebben waargenomen dat er sprake is van een formele procedure voor het periodiek controleren van de gebruikersrechten. We raden aan om een dergelijke procedure te ontwikkelen en te implementeren om de actualiteit en juistheid van de gebruikersrechten te waarborgen.

Verder hebben wij geconstateerd dat de uitgevoerde teststappen nog niet zichtbaar en gedetailleerd worden gedocumenteerd. Wij adviseren om de documentatie van teststappen te verbeteren om de traceerbaarheid en controleerbaarheid van wijzigingen te waarborgen.

Commentaar management

Het management erkent de bevindingen en aanbevelingen die zijn geuit naar aanleiding van de interimcontrole. Het management zal in 2026 verder gaan met het oppakken van de resterende aanbevelingen.

2. Bevindingen ten aanzien van interne beheersingsmaatregelen

5. Betaalomgeving salarissen

Prioriteit: Hoog

Status 2025:

Bevinding

Vanuit de beoordeling van de salarisadministratie en de betaalomgeving is het volgende gebleken:

- Er is geen sprake van functiescheiding tussen de persoon die de betalingen klaarzet en degene die de stamgegevens (waaronder bankrekeningnummer) aanpast (ambtenaren uitgezonderd).
- De personen die de salarisadministratie uitvoeren hebben superuser rechten binnen de administratie; dit kan als gevolg hebben dat als zij mutaties uitvoeren, zij het log van deze mutatie kunnen verwijderen.
- Bij uitdiensttreding wordt de datum handmatig ingevoerd door de salarisadministratie, echter vindt hier geen controle op plaats door een andere medewerker; geen sprake van een vier-ogen principe.
- Er vindt geen controle plaats op mutaties in de stamgegevens door een onafhankelijk persoon.
- De persoon die de betalingen klaarzet zet de eerste handtekening en financiën zet de 2de handtekening, echter voert deze geen check uit op de betaallijst.

Wij adviseren een aantal maatregelen ter versterking van de interne beheersing en segregatie van taken:

- Richt een formele workflow in voor het doorvoeren van wijzigingen in stamgegevens en het beheer van het mutatie-logboek, inclusief vastgelegde autorisatieniveaus en documentatie van goedkeuringen.
- Herzie de superuser-rechten van salarisadministrateurs en verwijder of beperk deze waar mogelijk.
- Voer bij uitdiensttredingen het vier-ogen-principe in: de door de salarisadministratie ingevoerde einddatum moet door een onafhankelijk persoon worden gecontroleerd en vastgelegd.
- Zorg dat de tweede handtekening vanuit Financiën samengaat met een inhoudelijke controle van de betaallijst op individueel personeelsniveau, inclusief steekproeven op juistheid van bedragen, bankrekeningnummers en de onderbouwing van betalingen.

Follow-up 2025

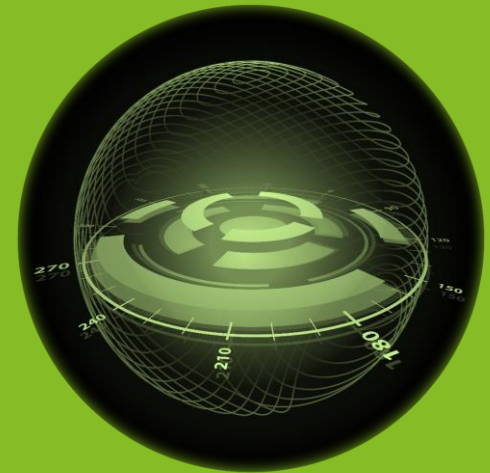
Nieuwe bevinding in 2025.

Commentaar management

Het management van Orionis Walcheren erkent de bevinding en onderstreept het belang van een goede functiescheiding en robuuste beheersmaatregelen binnen de salaris- en betaalprocessen. Het management zal ervoor zorgdragen dat de aanbevelingen worden opgevolgd in 2026.

3. Jaarrekening 2025 en afsluiting

3. Jaarrekening 2025 en afsluiting

Planning jaarrekeningcontrole

De planning voor het jaarrekeningtraject over 2025 is gereed. De jaarrekeningcontrole zal aanvangen in week 10 van 2026. Gezamenlijk is vastgesteld dat de in de offerte genoemde doorlooptijd van 10 werkdagen door Deloitte niet haalbaar is. Er is afgesproken de doorlooptijd te verlengen naar 18 werkdagen vanaf 2 maart. Wij informeren u tijdig indien zich nadere wijzigingen of gevolgen voor de planning voordoen.

Op te leveren stukken

Ruim voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole zullen wij een lijst met op te leveren stukken beschikbaar stellen. Deze lijst kan worden gebruikt als hulpmiddel voor het verzamelen van de onderliggende documentatie in het balansdossier.

Wij maken u graag nog attent op het volgende:

- In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording willen wij u alert maken op het tijdig intern evalueren hoe invulling te geven aan de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij verwijzen wij naar de aanpassingen gemaakt door de BBV, zie het gepubliceerde artikel van de VNG op 15 juli 2025.
- Gelieve verzoeken wij u om de interne controles voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole volledig af te ronden.
- Wij verzoeken u om voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole de spend-analyse verder te optimaliseren door de overwegingen omtrent het wel/niet aanmerken als risicovolle crediteur gedetailleerder te onderbouwen en te documenteren in het gehanteerde model (inclusief eventuele referenties naar TenderNed). Indien er bijvoorbeeld sprake is van een vrijstelling vragen wij u specifiek de relevante passage op te nemen uit de EU-aanbestedingswet.

Tot slot

Wij gaan ervan uit met deze managementletter een bijdrage te hebben geleverd aan de verdere ontwikkeling van uw organisatie. Wij zijn graag bereid onze bevindingen mondeling toe te lichten.

Bijlage

Reikwijdte van onze werkzaamheden

Reikwijdte van onze werkzaamheden

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel over de jaarrekening van 2025, teneinde vast te stellen dat deze een getrouw beeld geeft van de financiële positie van Orionis Walcheren, met inachtneming van de wettelijke bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Een jaarrekeningcontrole heeft niet als doel om enige zekerheid te geven over de kwaliteit van de interne organisatie. De controle bestaat uit een combinatie van controlewerkzaamheden, waaronder een risicoanalyse, analytische procedures, detailcontroles en voor zover mogelijk en efficiënt het testen van de interne beheersingsmaatregelen die zijn gerelateerd aan en relevant zijn voor de controle. Wij richten ons hierbij alleen op de interne controle-omgeving die relevant is voor onze oordeelsvorming over de jaarrekening.

De managementletter is gebaseerd op onze interim-controle als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2025. Volledigheidshalve merken wij op dat onze controlewerkzaamheden, analyse en evaluatie zijn uitgevoerd in het kader van de door uw algemeen bestuur verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening 2025.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons als accountant van Orionis Walcheren toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe en rechtmatige bedd daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

De risico-inschattingen hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing. Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt deze daarom niet noodzakelijkerwijs alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Daarnaast is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Indien wij aangesteld zouden zijn om een fraudeonderzoek bij Orionis Walcheren uit te voeren, zouden wij wellicht additionele bevindingen hebben geconstateerd en observaties hebben gerapporteerd dan die welke nu zijn opgenomen in de managementletter.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL" of "Deloitte Global"), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de "Deloitte-organisatie"). DTTL en haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteiten zijn aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belastingadvies- en juridische diensten, en diensten op het gebied van consulting, financial advisory, en risk advisory aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op haar meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 415.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte-organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.